

[Justitsministeren.]

som ikke på anden måde skønnes at kunne overvindes. I øvrigt må staven ikke benyttes til fremtvungelse af lydighed over for en befaling og end mindre i anledning af fornærmelser eller skældsord. Politimænd under samlet kommando, herunder politifolk, der deltager i de styrker, der er sat ind på de opgaver, vi taler om her, må kun bruge staven efter ordre, medmindre der foreligger den under punkt 1 nævnte situation, altså når det er nødvendigt for at afværge personlig overlast eller groft hærværk.

Jeg har også omtalt dette cirkulære så udførligt for at gøre det klart, at politiet har en velovervejede instruks at arbejde efter. At politiet i almindelighed arbejder i overensstemmelse med instruksene, viser de tidligere meddelte demonstrationstal.

I sin motivering af forespørgslen har hr. Poul Dam givet udtryk for, at lovreglerne på dette område ikke efter hans opfattelse er helt utvetydige eller tidssvarende. Han mener, hvis jeg forstår ham ret, at benyttelsen i lovreglerne af begrebet „opløb“ virker defamerende, virker nedsættende på lovlige demonstrationer.

Jeg kan for så vidt være enig i, at man nok i dag på en række punkter ville have anvendt andet ordvalg end i enkelte af de lovbestemmelser, der er nævnt, og jeg er opmærksom på, at den statsretlige teori har gjort visse problemer vedrørende de omhandlede bestemmelser til genstand for drøftelse. For mig er det imidlertid afgørende, at reglerne ikke har givet anledning til væsentlig tvivl i retsanvendelsen, og jeg forstår på hr. Poul Dam, at også han er af den opfattelse, at reglerne anvendes fornuftigt. Jeg vil ikke bestride, at reglerne er gamle, men det afgørende er vel, om de anvendes fornuftigt, og det mener jeg de gør.

De er jo i øvrigt ikke vendt mod lovlige demonstrationer, som er helt i overensstemmelse med almindeligt anerkendte demokratiske principper. De er derimod rettet mod opløb, og ved opløb forstår jeg bl. a. demonstrationer, der har mistet deres lovlige karakter, og som fortsætter med voldsomhed og hærværk.

Der er spurgt om det såkaldte auditørudvalg, og jeg vil da gerne oplyse, at dette udvalg blev nedsat efter anmodning fra det

ærede medlem hr. Ib Thyregod, og at udvalget med højesteretsdommer Mogens Hvidt til formand har arbejdet igennem nogen tid. Jeg har fået oplyst, at man venter at blive færdig med arbejdet her i løbet af sommeren.

Med hensyn til de retningslinjer, der gælder for politiets virke i forbindelse med demonstrationer, kan jeg oplyse, at der ikke er meddelt andre retningslinjer eller givet andre forskrifter end dem, jeg har nævnt.

Jeg kommer dernæst til det andet spørgsmål. Der spørges endvidere om, hvilke disciplinære foranstaltninger der træffes for at sikre, at forholdsordrerne overholdes. Dette spørgsmål kan jeg besvare derhen, at de regler om politistavens brug, som jeg allerede har redegjort for, indlæres og alvorligt indskærpes alle politifolk under deres undervisning på politiskolen allerede på begyndelseskurserne, og de finder jo sted straks efter ansættelsen, således at de gældende regler med sikkerhed kan siges at være bekendt for de politifolk, der deltager i løsningen af de opgaver, der kan kræve anvendelse af magt. Dertil kommer, at det er almindeligt at indskærpe overholdelse af reglerne om stavens brug umiddelbart før aktioner, hvor der kan forventes en voldsom udvikling af situationen. Hermed og gennem fysisk træned politifolk samt gennem omhu ved rekruttering af nye politifolk gør man fra politiledelsens side sit bedste for at sikre, at forholdsordrerne overholdes.

Det er den kommanderende polititjenestemand's pligt at sørge for, at hans ordre bliver udført, og at der ikke bliver gået videre, end ordrerne lyder på. Fremkommer der berettigede klager mod den kommanderende polititjenestemand for ubegrundet at have beordret anvendelse af stav eller andre magtmidler, eller konstateres det, eventuelt efter modtagelse af en klage herom, at der er forekommet misbrug af staven fra enkelte politifolks side, så vil dette i ekstreme tilfælde kunne medføre, at der rejses straffesag mod den eller de pågældende. I øvrigt vil der kunne indledes disciplinær undersøgelse efter de regler, der gælder for alle tjenestemænd. De disciplinære straffe, der kan anvendes, er da ifølge tjenestemandslovens § 18 advarsel, irettesættelse, bøde på op til en halv måneds løn,